

UNIVERZITET U NOVOM SADU
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
DEPARTMAN ZA GEOGRAFIJU, TURIZAM I
HOTELIJERSTVO

Seminarski rad iz predmeta: Upravljanje kulturnim događajima

Festival "Brežice, moje mesto!"

Profesor:

Dr. Tatjana Pivac

Student:

Anja Kržan 326m/15

Novi Sad, 2016

Sadržaj

GRAD BREŽICE	3
Kako doći do Brežic?	4
POČETĆI FESTIVALA	5
FESTIVAL DANAS	6
Vreme i mesto dešavanja.....	6
Organizacija i promocija	6
Volunterizam.....	8
Brežice, moje mesto 2015.....	8
Aktivnosti festivala	9
SMEŠTAJ.....	14
SWOT ANALIZA.....	15
ZAVRŠETAK.....	16
LITERATURA	17

GRAD BREŽICE

Mali grad Brežice je lociran u maloj državi Sloveniji, ali ima veliko srce i dugo istoriju. Grad stoji na istoku Slovenije, u Spodnjeposavski regiji, tako zvani Posavje, u blizini granice sa Hrvatskom. Brežice imaju bogatu istorijsku i kulturno nasleđe. U Posavskom muzeju Brežice možete videti arheološke i etnološke predmete iz različitih era u Brežiškoj istoriji. Grad je veoma poznat po svom 46m visokom vodnom toranu, koji je igraovažno ulogu u istoriji, i starom gvozdenom mostu, na kojem je bilo sniman deo filma Jackie Chin-a.

Slika 1: Položaj Brežic u Sloveniji

Grad se ponaša i sa lepom prirodom. U neposrednoj blizini grada se spajaju reke Krka i Sava i zatim zajedno kao Sava idu prema Hrvatskoj i Srbiji. Leti, je reka Krka veoma zanimljiva za kupanje, vožnju čamcem ili samo za druženje i pravljjanje piknikov uz reku. Ima mnogo mesti uz Krku koja su urađena kao plaže, ali domaćini znaju i za puno mesti gle možete naći svoj mir i tišinu. Takođe jeste Sava isto zanimljiva ali zbog njene brzine toka tamo možete ići na pecanje ili samo relaksiranje uz reku.

Slika 2: Brežice iz Šentvida

Iznad grada se penja brdo, tako zvano Šentvid, koje je dobilo ime po crkvi, koja stoji na vrhu hriba (Sveti Vid). Iz vrha brda imamo lep razgled na ceo grad i okolino. Obština Brežice ima takođe puno pešačkih trasa, koje vode kroz različita brda, vinograde i mala zanimljiva sela u okolini grada.

Grad je vjerovatno najviše poznat po Termama Čatež, koje su najveće terme u Sloveniji i takođe u tom delu Europe. Ljudi iz različitih zemalja Europe dođu u Terme Čatež i tako se upoznaju takođe sa gradom Brežice. Najviše tih je iz Italije, Nizozemske, Austrije i Nemačke. Grad Brežice nikad nije imao neke veće industrije, sam lesne (Tovarna Pohišta), koja je sad već godinama zatvorena. Tako su vlasti grada već u prošlom veku upoznali, da ima grad mnogo potencijala za razvoj turizma i tako je to i krenulo. Danas ima grad puno turističke ponude i trudi se, da bi se dobro pozicionirao na turističku mapu Slovenije. Taj potencijal su prepoznali takođe građani, tako da jih je sve više takvih, koji su počeli da se posredno ili neposredno bave turizmom i tako sami sebi prave posao, pošto Brežice, kao i drugi gradovi po Sloveniji imaju problem sa bezposelnostjo.

Brežice ima oko 7.000 građana ali ima puno manjih i zanimljivih sela u okolini grada. Za vreme drugog svetskog rada, grad je bio potpuno ispražnjen in svi ljudi seljeni u Nemačku. Posle rata se je većina ljudi kojih je preživela vratila u svoje kuće, a bilo je i puno takvih, koji su došli živeti u Brežice iz drugih gradova ili zemalja. Puno ljudi iz Bosne je takođe došlo u Slovenijo i takođe u Brežice za vreme rata u Bosni, tako da je danas grad mešovit sa različitim nacijama, najviše ljudi, iz zemalja bivše Jugoslavije.

Sve to čini grad poseban in njegovo istoriju još zanimljivo. Grad je bio zaniljiv već za rimljane in svako ljudstvo posle njih, tako da ima dana Brežice mnogo da ponudi. Ima razvitu ponudu kulture, prirode, mogućnost različitih sportova, gastronomije, wellnesa, smeštaja i gostoprimstvo dobrih ljudi. Ako to sve kombinujemo, nije ništa čudno, da se je baš u ovom mestu rodio događaj "Brežice, moje mesto", koji zadržava sve ove komponente.

Kako doći do Brežic?

Grad je lociran u neposrednoj **blizini autoputa**, koji je poznat kako put "Bratstva in enotnosti" i povezuje države bivše Jugoslavije, sve od Slovenije do Makedonije. Brežice su poslednji grad, kada idete ovim avtoupet iz Ljublane prema Zagrebu ili odnosno prvi grad, kada uđete u Sloveniju tim avtoputem. Brežice jeste su bogat i sa vodom. Na tom mestu se reka Krka uliva u reku Savo, što bi se mogno koristiti i za rečni saobraćaj, iako se to ne koristi, sam za rekreativne i turističke svrhe. Grad takođe ima **železničku stanicu** i **vojno-rekreativni aerodrom**, što omogućava različite mogućnosti dostupa u Brežice.

POČETCI FESTIVALA

Festival ima već dugo tradiciju, a svake godine je još veći i boji. Na početku je delovao u okviru jednog većeg festivala (Festival Seviqc), koji se je dešavao u već gradovima po Sloveniji, Italiji i Hrvatski. Prvi put se je u Brežicah to desilo 1997 godine i već tada je bila zainteresiranost domaćina veća od očekivane, tako da su se odlučili, da će se ovaj festival nastaviti i sledeće godine. Sam festival ima prioritetu približiti publici klasičnu muziku, opero i horsko pevanje. Iako je to veoma kvalitetan i dobro poznat festival, jeste zanimljiv samo za specifičnu publiku, koji se interesuju za ovakav stil muziku (<http://www.seviqc-brežice.si/>).

Slika 3: Logo festivala Seviqc Brežice

Slika 4: Akustična sala u tvrđavi (Viteška dvorana)

Festival Brežice, koji je delovao pod većim festival Seviqc, je bio prvi veći festival u tom malom gradu ali pratio je principe koji su bili za određeno publiku. Festival se je dešavao u Brežicama pošto grad ima glasnenu školu, koja traje već dugo i veoma poznatu i akustičnu salu u tvrđavi, koja se često koristi za različita muzička dešavanja. Sam toga, festival bih se mogao dešavati u bilo kojem drugom gradu u Sloveniji, što jeste kaže, da sam festival ne sadrži puno karakteristika samog grada.

To su brzo shvatile i oblasi u gradu, kao i da ima puno interesa za događaje u gradu. Tako se je rodio festival "Brežice, moje mesto!" (Brežice, moj grad!), koji je počeo kao nadogradnja Festivala Brežice. Prvič se je festival desio 2002 godine sa programom, koji je odgovarao većoj publici ali ipak je to bilo prvo, pionirsko dešavanje. Festival je počeo poslednji četvrtak u Junu i se završio u nedelju. To jeste isti vikend, kojim počne letni raspust za decu. Program prvog festivala je sastojao iz više-manje muzičkih nastupa, degustaciju vina lokalnih proizvođača i različitih dešavanja za decu. Publika je bila najviše domaća ali odzivi na festival su bili jako dobri i pozitivni, što jeste dalo motivaciju za sledeće godine.

FESTIVAL DANAS

Festival "Brežice, moje mesto!" se je od prvog festivala do danas puno poboljšao i svake godine privuče više posetilaca iz čitave Slovenije, a čak i ostalih zemalja. Sad je već poznato, da se poslednji vikend u Junu, centar grada menja u centar zabave, gde svaki može naći nešto, što ga interesira. Danas ima festival bogatiji program, što privuče više različitih segmentova posetilaca i svake godine je festival na višom nivou profesionalizma (<http://www.bmm.si/>).

Vreme i mesto dešavanja

Festival se pravio tačno u centru grada, što znači, tačno ispred gradske kuće. Za trajanje festival, treba da se zatvori promet za sva vozila u tom delu grada. Ispred gradske kuće se postavi podest i nekoliko šankova za piće i jelo. Dole po glavnoj ulici se postave štantovi, gde su se predstavljali lokalni proizvađači vina i ostala lokalna preduzeća i organizacije.

Svake godine se "Brežice, moje mesto!" prave u isto vreme, što jeste poslednji vikend u Junu. Tim vikendom se takođe počne letni raspust za decu u osnovnoj i srednoj školi.

Slika 5: Glavna ulica grada i centar festivala

Organizacija i promocija

Danas je festival **organizovan** u okviru organizacije ZPTM Brežice (Zavod za podjetništvo, turizem in mladino Brežice ili Zavod za preduzeća, turizam i omladinu Brežice),

koje je preuzeo to ulogu 2009 godine. Organizacije je javni zavod, koji radi u opštini Brežice, što znaci da ga finansira opština. Prioriteta organizacije jeste raditi u dobro lokalnog stanovništva i već na drugom mestu praviti profit. To možda bude dobro ili loše, pošto resursi opštine su ograničeni, ali u ovom slučaju, ovo se je pokazalo kao dobar potez.

Iako je festival organizovan sa strani zavoda, koji radi u okviru obštine, koja ga u najveći meri i finansira, postoji i nekoliko **spoznora**, koji sad već svake godine daju finansijsku ili kakvu drugu pomoć. Ti spoznori so Terme Čatež, Kovis, Avtohiša Radanovič, Integral Brebus Brežice, Komunala Brežice, Kostak, Zavarovalnica Triglav i mnogi ostali.

Festival se **promoviše** preko različitih kanala promocije. Prije festivala možemo naći velike plakate po gradu, njegovi okolini i takođe na mestima gustog saobraćaja ili sadržavanja ljudi, kao što jeste avtoput, glavni putovi, glavna železnička stanica, shopping centri i čak po susednim gradovima. Oglas za festival se pušta takođe po više radijskim stanicama i mnogim internetnim stranicama grada, različitih turističnih zajednic i čak lokalnom novinama. Od početka festivala pa sve do pre nekoliko godina su putem pošte slali i male flajere sa programom i osnovim informacijama festivala. To sad više ne rade zbog ekoloških razloza i takođe je sam festival već dobro poznat među lokalnog stanovništva. Festival takođe ima svoju **zvaničnu internetnu stranicu** (<http://www.bmm.si/>), gde su objavljeni svi detalji festivala. Sad na ovoj stranici nema puno informacija, sam fotografij prošlih godin, kontakti glavnih organizatora, osnovnih informacija o festivalu i velik sat, koji odkucava vreme do početka novog festivala. Za vreme festivala, pa se ova stranica transformiše u centar informacij festivala, ažurno izbacuju fotografije, novosti, promene u program i sve ostale informacije u vezi sa festivalom.

Slika 8: Plakat festivala

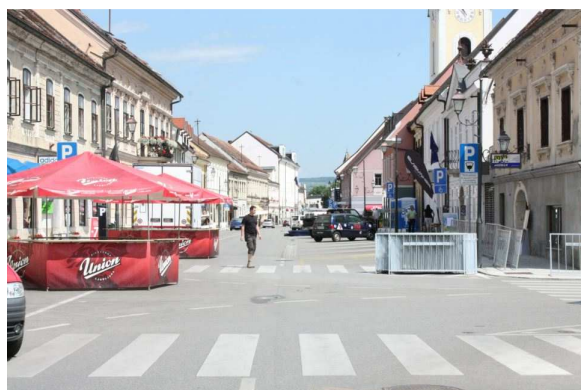

Volunterizam

Na festival radi takođe mnogo **volontera**, koji obično već rade za ovaj zavod. Oni prave aktivnosti za decu, čiste okolinu, pomoze oko trke i ostalih aktivnosti. U poslednjim godinama je na festivalu radilo od 20 do 30 voluntera, što zavisi od broja aktivnosti i programa festivala. Iako u Sloveniji, nije volunterizam jako popularan, ovaj festival nema problema naći ih. Ostali festivali traže radnu nagu preko studentskih organizacija, preko kojih studenti rade i to je jako popularno u Sloveniji (ovo je neke vrste studentska pogodba i plaćuje se na sat). Svi koji žele da učestvuju na festivalu, kao volunteri, može da se prijave, tako da popune obrazac na zvaničnoj stranici festivala. Takođe je moguće da biraju gde bi radili, na koliko aktivnostima i koliko dugo. Za svoj rad ne dobijaju platu u obliku novca, nego uobičajeno neke sitne poklone spoznora i organizacije ZPTM Brežice, kao što su majice, hemijski itd.. Volunteri su na ovom festivalu jako bitni, pošto sam festival ne zarađuje para, sa kojima bi mogao platiti sve radnike. To znači da ima festival **slobodan ulaz** na sve aktivnosti koje pravi, sam trke. Tu se naplatuje prijavina, za koju dobiješ neki poklon, startni broj i na kraju trke manji obrok hrane i piće.

Brežice, moje mesto 2015

Festival se je kroz godine proširio, tako da sastoji iz mnogo različitih aktivnosti. Svake godine pade festival na poslednji vikend u Junu, ali program se menja. Ispod, je lista aktivnosti festival iz poslednje godine, koja je imala i najviše posetioca i učenika do sada. Možda se 20.000 posetioca ne čuje baš mnogo, ali za ovaki mali grad, koji ima manje od 10.000 građana, jeste mnogo.

Slike 6 i 7: Priprema na festival "Brežice, moje mesto!"

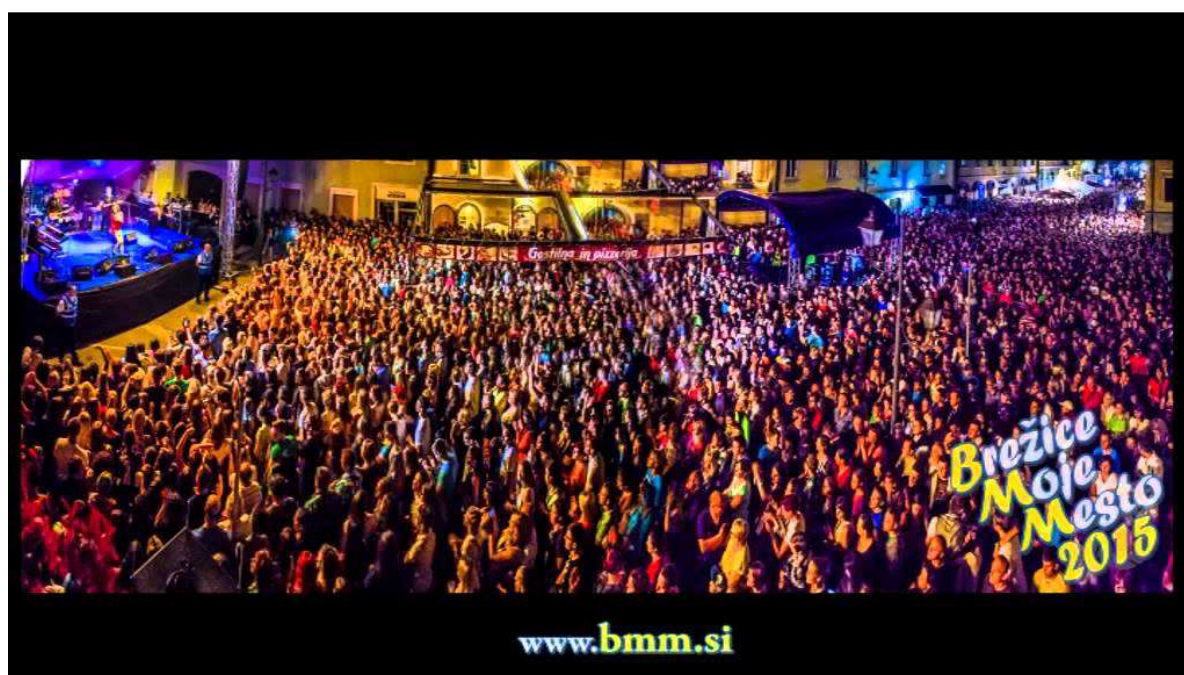

Aktivnosti festivala

GLASBENI NASTUPI – **manje ulične performance** do večih glasbenih **koncertov**. Manje ulične performance vključuju još nepoznane lokalne umetnike od različnih glasbenih grupa, pojedinačnih nastupa ili plesih grupa. Festival pokušava da uključe što više lokalnih atrakcija, što čine festival tako zanimljiv in specifičan za ovaj grad.

Manji glasbeni i plesni nastupi se vrste preko dana ili kao uvertura nekog većeg koncerta što je uveče. U manjih nastupih predstave se različite osnovne škole u opštini, plesne škole, muzička škola Brežice, Pihalni orkester Loče i ostali manji orkesteri u opštini, kao i manje glasbene grupe ili pojedinci. Prije festivala, kada se radi program, zna se koliko ima mesta za ove manje glasbene grupe ili podinačne glasbene nastupe i tako se prave izbor. Svaki lokalni bend ili poedinac ima šansu da se prijavi i onda režija odabere nekoli nastupa, med kojima se onda glasa in ovi koji dobiju najviše glasa imaju šansu nastupa na festivalu.

Veći nastupi se uobično vrše uveče, što privlači najviše posetilaca. To su neka veća, poznata muzička imena koja izvajaju muziku "za sve generacije". Prošle godine je to bio Gibonni, Magnifico, Maraaya i ostali.

Slika 9: Nastup grupe Maraaya

SPORTSKA DEŠAVANJA – "Marš v Bresce" i trka z olimpijskim šampionom Primožom Kozmosom. "Marš v Bresce" je pešačenje iz Ljubljane do Brežic, koji je bio održan prošle godine četvrti put. Pešačenje traje tri dana i se završi na glavnom prizorištu u centru grada Brežice, na prvi dan dešavanja i uradnog početka festivala. Tura ima cca. 130km, što znači da se pešači u preseku cca. 43km na dan. Sve vreme imaju pratnju i predodređene baze odmora, kao i baze gde noće.

Trka z olimpijskim šampionom Primožom Kozmosom je sad već tradicionalna trka po gradu. Primož Kozmus, čekić bacač, koji je dobio zlatu medalju na olimpijskim igrama u Pekingu 2008 i srebrnu 2012 u Londonu takođe i mnogo medalja na ostalima svetskim takmičanjima, je rođen i živi u Brežicah. Svake godine, u toku festival "Brežice, moje mesto!" se održava trka sa olimpijskim šampionom, u različitim trasah i starosnih grupah. U okviru trke se dešava i dečja trka, tako zvani "Lučkin tek", dok imaju odrasli mogućnost birati manju (3,3km) ili veću (10km) trasu. Prošle godine je za vreme trke padala kiša, ali to nije zaustavilo nikoga.

Slika 10: Primož Kozmus prije početka trka

Slika 11: Dečja trka

U okviru festival je bio otvoren i **prvi Wake Park** (<http://www.firstwakepark.si/>) na veštačkom jezeru 5 km od centra grada. Wake Park je dizajniran za skijanje i bordanje na vodi i ostale vodne aktivnosti. Parka su se razveselili svi koji vole šport i prirodu, tako da je bio dobro primljen među lokalnog stanovništva.

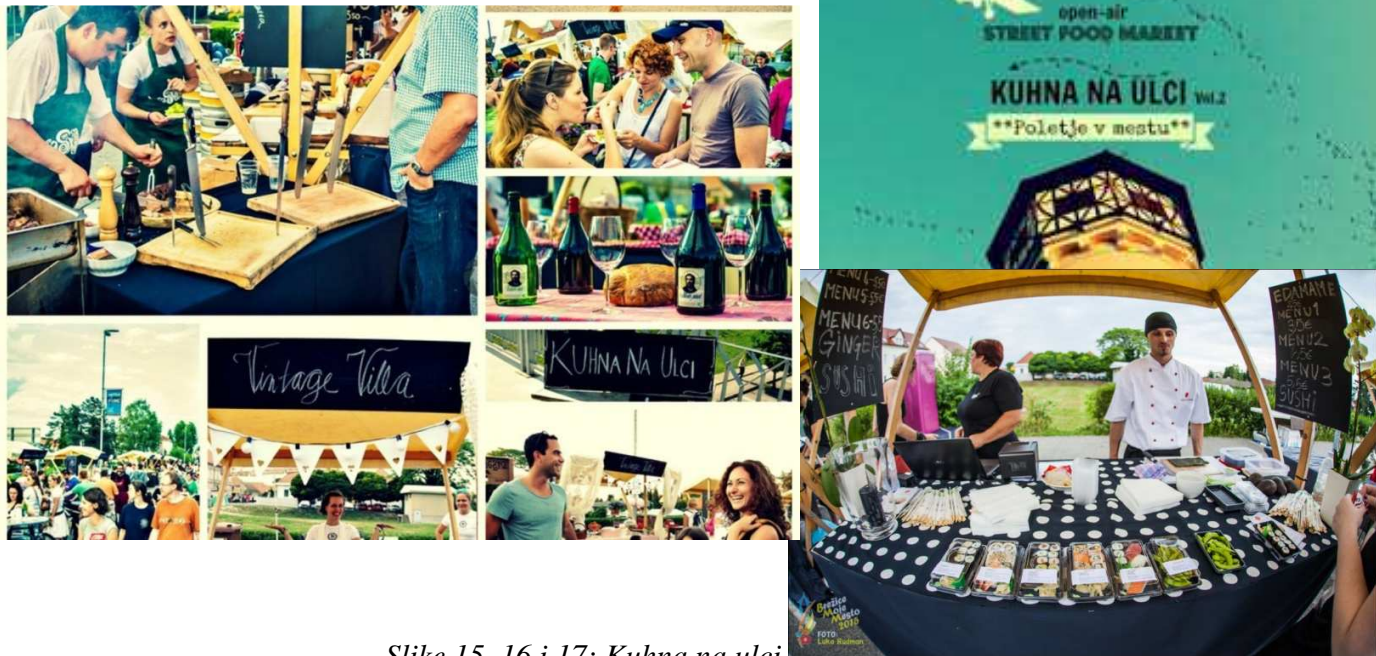

Slike 12, 13 i 14: First Wake Park pri Brežicah

KULINARIKA - **“Kuhan na ulci”** i **“Dan vina, kruha in salam”**. Kuhna na ulci je ponuda više različitih kulinarika od različitih ponudnika. Tu je moguće videti ponudnike sa kulinarikom ceog sveta. Uobičajno su to neki neobičajni ili specifični restorani koji se predstavljaju. Prošle godine je bilo lokalni riblji restoran, Foodtruck FerFud (hrana na točakima), hrvatski suši restoran, veganski restoran iz Ljubljane i mnogi ostali. Ovo dešavanje je je celo popodne i celo veće, tako da nije to poseban događaj, nego traje uskoro kroz ceo festival.

Slike 15, 16 i 17: Kuhna na ulci

Dan vina, kruha i salam je dešavanje, koje privlači mnogo manjih turističkih zajednica iz sela, koje igraju neke tradicionalne plesove uz tradicionalnu muziku. Na tom dešavanju se predstave mnogo proizvođača vina, mnoge farme koje prave salame ili kakve ostale mesnate proizvode, takođe hleb i ostalale pekarske proizvode. Ova aktivnost uzima mesto dvorištu tvrđave Brežice, koje je u blizini centra grada. Taj dan, na tom dešavanju se odabere takođe gradonačelnikovo vino, koje se koriste za različita formalna dešavanja u gradu i poklone.

Slike 18 i 19: "Dan vina, kruha in salam"

AKTIVNOSTI ZA DECU - "Lučnik tek", "Sobotno rajanje v parku" i "Škratove čarovnije". Lučkina trka je za decu i se pravi u okviru trke sa Primožom Kozmusom. "Subutna zabava u parku" pa predstavlja različite aktivnosti za deca različitih godina u parku. Sa decu rade volunteri I zajedno prave različite aktivnosti na određenu temu. Prošle godine je bila tema životinje i priroda i tako su deca pravila neke zadatke na tu temu. Uz igru se deca i uče, dok "Škratove čarovnije" (Patuljkove čarolije) jeste događaj koji se pravi u saradnji sa Termama Čatež, kojih je patuljak zaštitni znak. Prošle godine su pripremili lutkarsku predstavu za decu i doveli mađioničara koji je pravio razne trikove za decu. Ova dešavanja su se pravila u parku, u prirodi, koji je u blizini centra grada.

Slika 20: "Sobotno rajanje v parku"

Slika 21: "Škratove čarovnije"

OSTALO - "Grajska tržnica starin". Ovaj događaj se pravi u dvorištu tvrđave i je ubiti pijaca antičkih predmeta. Cilj pijace nije samo kupovanje i prodaja, već i upoznavanje antičkih predmeta i običaja uz te predmete. Taj događaj jeste prilika za sve, koji imaju privatne muzeje ili kolekcije nekih antičkih predmeta. To može da bude kolekcija maraka, novca, pribor za jelo, predmeti ručnog rada, predmeti za rad na selu ili bilo šta drugo, šta se smatra antičko.

Slika 22: Plakat pijace na dvorištu tvrđave

SMEŠTAJ

U samom centru grada ima jedan hotel (**Hotel Splavar****** <http://www.splavar.si/en>) koje je od samog centra dešavanja odaljen cca. 100m. Takođe blizu, jeste i novo urađeni hostel (**MC Hostel Brežice***** <http://www.mc-hostel.si/en/>) koji se nalazi iznag gradskog parka, samo cca. 200m od centra dešavanja festivala. Najviše spalnih kapaciteta imaju **Terme Čatež** (<http://www.terme-catez.si/en/>), koje nude izbor između četiri hotela, nekoliko apartmana, camp kućicama ili šatorišćem. U samoj okolini občine ima takođe mnogo privatnih smeštaja, kao što su apartmani, salaši, camp kućice ili sobe.

Slika 23: Terme Čatež

SWOT ANALIZA

Analiza prikazuje šta je bilo do sada dobro ili manje dobro urađeno i takođe gde bi trebalo u budućnosti pratiti više pažnje.

SNAGE <ul style="list-style-type: none"> - prilagođeno lokalnom stanovništvu - šarolik program za različite segmente posetilaca - vreme festivala - širok izbor smeštaja za inostrane posetioce - široka turistička ponuda v obštini - dobra dostupnost - dobar imid festivala - dobro razvita mreža voluntera 	SLABOSTI <ul style="list-style-type: none"> - mali grad / mala destinacija - buka za stanovnike u neposrednoj blizini - centar mesta zatvoren za sav saobraćaj - festival je na otvorenom (vremenske neprilike) - nema predviđenih parkirnih mesta samo za posetioce
ŠANSE <ul style="list-style-type: none"> - još više aktivnosti po celom gradu preko dana - aktivnosti, od kojih bi zaradili - saradnja sa susednjim gradovima - mogućnost produženja boravka gostiju - aktivnosti za strance (npr.: treasure hunt po gradu) - promocija grada 	PRETNJE <ul style="list-style-type: none"> - previše posetilaca može negativno uticati na ovaj mali grad - vremenske ne prilike (festival je na otvorenom) - zagađenje grada i prirode - slični festivali u isto vreme, u okolini

ZAVRŠETAK

Festival "Brežice, moje mesto!" je poznat festival u Posavju, delo Slovenije u kojem je grad Brežice. Svake godine poslednji vikend u Junu privuče sve više posetioca in tako se ta mali grad za jedan vikend pretvori u grad zabave, sporta, dobre hrane, pića i društva. Festival uobičajno traje 4 dana, od četvrtka do nedelje. Tokom festival desi se mnogo aktivnosti, koje uključuju različite starostne skupine i interese, što dovodi do toga, da je festival popularan široki publici. Početci festival su bili u okviru festival SEVIQC, koji jeste međunarodni festival na visokom nivou, ali interesantan samo uzki publici. Iako je bio taj festival za specifičnu publiku, je bilo odziv na to dešavanje dobar i veći od očekivanog. To jeste najverovatnije zato, što prije grad nije imao nekih većih festival ili događajeva, što znači da jeste to ljudima falilo.

Kada se je rodio festival "Brežice, moje mesto!" je već svima bilo jasno, da ljudima, kao što samom gradu fale nešto tako. Brežice su mali grad, što znači da nema puno noćnog života i zabave. Ovaj festival pa je dao gradu i ljudima mogućnost da se opuste i druže jedan vikend. Festival je bio već na početku usmeren u lokalno ponudu, što je ste znači od muzike, hrane, pića i svih ostalih aktivnosti. Iako je ima prvi festila siromašniji program, sam odziv je bio dobar i tako su se organizatori svake godine naučili nešto novo i svake godine je bilo festila veći i bolji. Sad vidimo, da sam festival prate i mnogo ostalih aktivnosti, kao što su trke, šetnje, dešavanja za decu, pijaca na trvdavi, otvaranje novih akvizicija u grado i tako dalje. Pored toga, što se je festival toliko proširio, ipak je zadržao svoj imidž lokalnog festivala, koji je specifičan baš za taj grad.

Moje mišljenje je, da je festival veoma dobar, pošto je namenjen lokalnom stanovništvu i prave to, šta ljudi interesuje. Pravljen je za veoma široku publiku, pošto ima raznolik program koji uključuje mnogo različitih aktivnosti. Možda bi bio program drugačiji, ako bi bio organizovan sa strane privatnog sektora, kojeg jeste glavni cilj profit. Ali srećom to nije tako i lično mislim, da ga prave pravi ljudi, što poznaju grad i stanovništvo grada. To donosi do toga, da festival svake godine žanje uspeh, što jeste i cilj.

LITERATURA

1. Informacije o gradu Brežice: <http://www.discoverbrezice.com/>
2. Festival Seviqc Brežice: <http://www.seviqc-brezice.si/>
3. Zvanična stranica festivala "Brežice, moje mesto!": <http://www.bmm.si/>
4. Prvi Wake Park: <http://www.firstwakepark.si/>
5. Zvanična stranica Term Čatež (smeštaj): <http://www.term-catez.si/en/>
6. Zavod za preduzeća, turizam i omladinu Brežice: <http://www.zptm.si/>